

Gemeenteraad van Renkum

IBAN NL02BNGH0285007076
KvK 09215649

Datum
13 juli 2022

Onderwerp
Vluchtelingen Oekraïne, asielzoekers en statushouders

Beste raads- en commissieleden,

- **Achtergrond en ontwikkelingen**

We hebben op dit moment in Nederland een grote uitdaging wat betreft de opvang en huisvesting van vluchtelingen, asielzoekers en statushouders. In de asielzoekerscentra is een tekort aan opvangplekken door een oplopende achterstand in de afhandeling van asielprocedures en een tekort aan opvangcapaciteit. Laatstgenoemd tekort wordt deels veroorzaakt doordat een derde van de bewoners van asielzoekerscentra statushouders¹ zijn die eigenlijk in aanmerking komen voor een eigen (huur)woning. Onder andere de krapte op de woningmarkt maakt echter dat veel gemeenten achterstanden hebben in het huisvesten van statushouders, waardoor de doorstroming vanuit de asielzoekerscentra stopt.

Daarnaast heeft de oorlog in Oekraïne geleid tot een grote instroom van vluchtelingen uit dat land. De hiertoe volgens de wet aangewezen organisatie – het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) – kan deze toestroom niet aan, waardoor de taken voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen zijn belegd bij gemeenten. Zoals het er nu naar uitziet, komt er niet spoedig een einde aan de oorlog in Oekraïne en/of zijn de vluchtelingen in staat om terug te keren naar huis. Daarnaast zorgt de eerder genoemde problematiek in de reguliere asielketen ervoor dat het niet te verwachten is dat het COA binnen afzienbare tijd in staat zal zijn de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne op zich te nemen. Daarnaast duurt het oprichten van een nieuwe organisatie die deze taak op zich kan nemen te lang.

---

¹ Asielzoekers worden statushouders (of vergunninghouders) zodra ze een verblijfsvergunning krijgen. Ze gaan dan deel uitmaken van de Nederlandse samenleving. Het COA koppelt statushouders aan gemeenten. Gemeenten moeten statushouders vervolgens passende woonruimte aanbieden.

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandeld door

Verzenddatum van deze brief

Ons kenmerk

S.P.T. (Sjoerd) van der Meer

(026) 33 48 111

Bijlage

13 juli 2022

160459

s.vander.meer@renkum.nl

- Inzet van de Gemeente Renkum

Onze gemeente heeft vanaf het eerste moment van het uittekenen van de crisissituatie haar verantwoordelijkheid genomen om hier een substantiële bijdrage aan te leveren.

Tijdelijke opvang asielzoekers

Eind 2021 zijn we samen met het COA aan de slag gegaan met het realiseren van een tijdelijke noodopvanglocatie voor asielzoekers in het voormalige pand van Moviera aan de Nico Bovenweg in Oosterbeek. Op 2 juni jl. zijn de 100 bewoners² van het tijdelijke asielzoekerscentrum ingestroomd en tot op heden verloopt de opvang daar zonder noemenswaardige problemen. De ingebruikname van het pand heeft uiteindelijk langer geduurd dan gepland, vanwege de noodzakelijke verbouwingswerkzaamheden doordat er extra maatregelen op het gebied van brandveiligheid moesten worden getroffen. De noodopvang blijft open tot uiterlijk 31 januari 2023.

Gemeentelijke opvanglocaties vluchtelingen Oekraïne

Met het uitbreken van de oorlog in Oekraïne is het verzoek bij de veiligheidsregio's en burgemeesters neergelegd om in eerste instantie 50.000 en vervolgens nog eens 25.000 structurele opvangplekken (ca. 3.000 per veiligheidsregio) voor vluchtelingen uit Oekraïne te creëren. Op basis van dit verzoek zijn we aan de slag gegaan met het realiseren en inrichten van twee gemeentelijke opvanglocaties. Op 10 mei hebben we acht leegstaande appartementen in het woonzorgcentrum Het Schild in Wolfheze in gebruik genomen. Deze locatie heeft een capaciteit van 24-32 opvangplekken en op dit moment worden daar 23 vluchtelingen opgevangen. Op 13 juni is de tweede opvanglocatie in de voormalige Don Boscoschool in Renkum geopend met plek voor 60 vluchtelingen. Op dit moment worden daar 42 vluchtelingen opgevangen en dit aantal neemt wekelijks nog toe³.

Tijdelijke huisvesting statushouders

Eind vorig jaar hebben we u geïnformeerd over de plannen om tijdelijk extra statushouders te huisvesten tot eind 2024 in een aantal bestaande en leegstaande woningen op het terrein van Pro Persona in Wolfheze. De afgelopen maanden hebben we deze plannen verder uitgewerkt met het Rijksvastgoedbedrijf, Pro Persona en Vivare. We hebben ook een subsidie aangevraagd en ontvangen in het kader van de *Regeling specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders*. Deze subsidie is bedoeld voor het weer bewoonbaar maken van de woningen en om het verschil tussen de prijzen voor de aanhuur van de woningen door Vivare en de verhuur aan de statushouder te overbruggen.

Het was lange tijd onduidelijk hoe we de kosten die we gaan maken voor de inburgering, participatie, onderwijs en maatschappelijke begeleiding van de extra statushouders vergoed zouden krijgen. Vandaar dat de uitvoering van de plannen vertraging heeft opgelopen. Ondertussen hebben we hier meer inzicht in gekregen en hebben we besloten om nu uitvoering te gaan geven aan het plan.

Onderstaand willen we u verder informeren over de stappen die we gaan zetten. Niet alleen wat betreft dit plan voor het huisvesten van extra statushouders, maar ook over het openen van nog een locatie voor het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne.

---

² Van de in totaal 100 bewoners, behoren er 38 personen tot een gezin. Ook wonen er elf minderjarige asielzoekers onder begeleiding van een familielid anders dan zijn of haar ouders (zogenaamde BAMA's) en een aantal stellen. Een groot deel van de bewoners komt uit Syrië.

³ Naast vluchtelingen in de gemeentelijke opvanglocaties, worden ook ruim 30 Oekraïners opgevangen door particulieren/ gastgezinnen in onze gemeente.

Onderwerp

Vluchtelingen Oekraïne, asielzoekers en statushouders

Datum

13 juli 2022

Ons kenmerk

160459

Pagina

2 van 4

- **Nieuwe gemeentelijke opvanglocatie vluchtelingen Oekraïne**

Zoals genoemd, hebben de veiligheidsregio's – of meer accuraat, de gemeenten die de veiligheidsregio's vormen – een resultaatverplichting van in totaal 50.000 opvangplekken en een inspanningsverplichting van nog eens 25.000 opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen. In onze regio hebben we op dit moment onvoldoende opvangplekken om hieraan te voldoen en het aantal neemt de komende periode ook af. In het regionale *bestuurlijk afstemmingsoverleg* van 5 juli is daarom een verdeelsleutel afgesproken voor het realiseren van de resultaat- en inspanningsverplichting.

Op basis van dit verdeelmodel moeten we als Renkum om de resultaatverplichting te behalen 103 opvangplekken realiseren en met de inspanningsverplichting erbij in totaal 146. We hebben in de gemeentelijke opvanglocaties nu plek voor ongeveer 85 vluchtelingen. Daarom hebben we besloten om nog een derde opvanglocatie te openen met een capaciteit van ongeveer 60 plekken. Net als bij de opvanglocaties bij Het Schild en aan de Don Boscoweg zijn we zelf weer verantwoordelijk voor de realisatie en inrichting, en straks ook de bemensing van de nieuwe opvanglocatie.

We hadden nog een tweetal concrete locaties op de achterhand waar een gemeentelijk opvang kon worden gecreëerd. Met de eigenaar van één daarvan hebben we gesprekken weer opgestart met als doel om goede afspraken te maken en zo snel mogelijk aan de slag te kunnen gaan met het realiseren en inrichten van de nieuwe opvanglocatie. Zodra deze afspraken zijn gemaakt informeren we u over de nieuwe locatie.

- **Tijdelijke huisvesting van statushouders in Wolfheze**

In het bestuurlijk overleg met Pro Persona en Vivare op 27 juni hebben we besloten om definitief uitvoering te geven aan het plan voor het huisvesten van ca. 60 statushouders in vijftien woningen op het terrein van Pro Persona in Wolfheze. We hadden hierover graag eerder een besluit willen nemen – zeker gelet op de steeds nijpendere situatie in de asielzoekerscentra – maar we kregen ondanks de vele (bestuurlijke) gesprekken en overleggen geen duidelijkheid van het Rijk over de vergoeding van de kosten die we gaan maken in het sociaal domein die het huisvesten van extra statushouders in onze gemeente met zich meebrengt.

De optie die nu haalbaar is gebleken is om de tijdelijke huisvesting van de statushouders in Wolfheze te karakteriseren als regionale tussenvoorziening. Bij een regionale tussenvoorziening neemt een gemeente voor een bepaalde periode de lopende taakstelling voor statushouders van één of meerdere gemeenten in de regio over, zodat deze gemeenten meer tijd hebben om zelf huisvesting te zoeken/ realiseren voor deze statushouders. Het tijdelijk overnemen van de taakstelling van andere gemeenten zorgt voor broodnodige doorstroming in de asielketen. De statushouders die namelijk nu wachten in een asielzoekerscentrum om gehuisvest te worden in de gemeente waaraan ze gekoppeld zijn, kunnen nu doorstromen naar onze regionale tussenvoorziening. Uiterlijk eind 2024 kunnen zij dan verder doorstromen naar de gemeente waaraan ze gekoppeld zijn.

Indien nodig kunnen we ook overwegen om de tijdelijke huisvesting bij ProPersona in te zetten ten behoeve van onze eigen taakstelling. Op basis van de huidige aantallen is dat niet nodig – het lukt ons tot op heden om de aan ons gekoppelde statushouders te huisvesten – maar als de taakstelling verder wordt verhoogd, kunnen we een dergelijke keuze afwegen.

De statushouders in de regionale tussenvoorziening zijn en blijven gekoppeld aan hun gemeente in de regio. Hierdoor stroomt ook de financiering vanuit het Rijk voor de kosten in het sociaal domein naar deze gemeenten. Omdat wij als gemeente met de regionale tussenvoorziening de daadwerkelijke uitgaven doen, moeten we financiële en/of uitvoeringsafspraken maken met de gemeenten waarvan we de statushouders tijdelijk overnemen. Voor het maken van deze afspraken is een handreiking van het Rijk beschikbaar en kunnen we gebruik maken van een procesregisseur van de

Onderwerp

Vluchtelingen Oekraïne, asielzoekers en statushouders

Datum

13 juli 2022

Ons kenmerk

160459

Pagina

3 van 4

Provincie om ons hierin te begeleiden. We hebben er vertrouwen in dat we goede afspraken kunnen maken met onze regiogemeenten.

Nu definitief uitvoering wordt gegeven aan het plan voor het tijdelijk huisvesten van de statushouders, is de eerst volgende stap het informeren van de omwonenden. Deze week ontvangen de omwonenden een brief met daarin informatie over de plannen voor het huisvesten van de statushouders en een uitnodiging voor een inloopspreekuur op donderdag 21 juli. Zodra de omwonenden de brief hebben ontvangen volgt ook nog een persbericht.

Vivare gaat ondertussen verder met het plan voor het opknappen van de woningen zodat deze bewoond kunnen worden door de statushouders⁴. Gelet op de vakantieperiode is het nog niet duidelijk wanneer de werkzaamheden kunnen aanvangen. Vivare stelt samen met Pro Persona ook een huurovereenkomst op voor het aanhuren van de woningen.

Tegelijkertijd wordt door ons een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan voorbereid. Op basis van het geldende bestemmingsplan is het namelijk niet mogelijk dat de woningen op het terrein van Pro Persona zelfstandig worden bewoond. Vanaf de tweede helft van augustus gaan we met de procesregisseur van de Provincie aan de slag met het maken van financiële en uitvoeringsafspraken met de regiogemeenten waarvan de statushouders tijdelijk overnemen.

We houden uw raad uiteraard op de hoogte van de verdere voortgang/ ontwikkelingen wat betreft de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de huisvesting van de statushouders.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RENKUM

de secretaris,

P.U.L.M. (Karen) Coesmans

de burgemeester,

A.M.J. (Agnes) Schaap

---

⁴ Het betreft hier werkzaamheden waarvoor geen omgevingsvergunning benodigd is.